

gezien, doch slechts éénmaal een boutbekplevier.

Op het strand zelf zaten verscheidene gezelschappen van zilvermeeuwen en kleine zeemeeuwen, in jeugdig en in volkomen klee, en wij zagen ook een prachtig oud exemplaar van de mantelmeeuw (*Larus marinus* L.) die deftig en alleen zat en zich om de rest niet scheen te bekommeren. Van alle meeuwen is deze bepaald een der mooiste; het leizwart van rug en vleugels en het sneeuw wit van de overige deelen steken zoo scherp en schoon tegen elkaar af, en de gele snavel met de roode vlek en het gele oog met de roode kring er om heen srekken zeer tot versiering van het geheel.

Behalve de genoemde vogels zagen we ook nog viermaal eene aalscholver (*Phalacrocorax carbo* L.) over zee trekken.

We hadden al doende een paar uur gewandeld en gevoelden wel eenige lust om een oogenblik te rusten. We beklommen daartoe het duin dat hier ter plaatse buitengewoon smal is en aan de zeezijde tot een hooge dijk is vergraven. Aan de landzijde van die dijk was het heerlijk zitten en genoten we een prachtig vergezicht. Daar lag het Westland voor ons, weiden, akkers, tuinen, hier en daar geboomte, rechts het duin dat naar de Hoek van Holland allengs breeder wordt, in de verte de torens van 's Gravesande en Monster. Achter ons de blauwe zee en het strand en de af en aan vliegende meeuwen en starren.

Op een verhevenheid een weinig van ons verwijderd stonden een onderofficier en een soldaat van de artillerie met twee witte vlaggen geweldig te zwaaien; ze gaven zeker signalen aan een ver afgelegen post van dezelfde aard, die we met onze kijkers even konden onderscheiden. Als de een moe was van het zwaaien dan begon de ander, en

zoo ging het maar voort, minstens twintig minuten achtereen. Wat die signalen beteekenden hebben we als leeken in het militaire vak niet kunnen uitmaken. Trouwens onze aandacht werd weldra afgeleid door een paar mooie groote planten die aan de voet van de dijk groeiden, twee distels, een prachtexemplaar van de meerdistel (*Eryngium maritimum* L.) met blauwe bloemen en een minder hoog van de akkerkruisdistel (*E. campestre* L.) Na deze eens goed gezien te hebben daalden we weer af naar het strand en hervatten onze wandeling naar Monster, waar we de stoomtram zouden nemen voor de terugreis. Onderweg zagen we nog vele vogels, maar geen andere soorten dan de reeds genoemde; nu, voor één wandeling hadden we al veel gezien en het zeer goed getroffen, want er zijn ook dagen waarop men aan 't strand zeer weinig vindt. Ik betreurde alleen, dat we geen charadriën (plevieren) hadden aangetroffen, want die ééne *Ch. hiaticula* telde toch haast niet mede.

Om iets mee te brengen plukte ik een onderweg nog een bloeiend takje van de zoogenaamde zeeraket (*Cakile maritima* Scapoli), een aardig plantje, 't welk we op een met zand overstoven steenen hoofd vonden. De blaadjes daarvan zijn dik en vleezig, zeegroen van kleur en de bloem is bleekpaars. In de duinen schijnt het veel voor te komen.

En zoo verlieten we dan het strand en liepen nog een half uurtje landwaarts in door de smalle laantjes en de velden tot we eindelijk het dorp Monster bereikten hoogst voldaan over onze tocht en althans wat mij betreft, vol lust om die een volgend jaar te hervatten.

Doorn, 25 Januari.

MR. R. BARON SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

TE LOCHEM.

't Heeft voor een Amsterdammer heel wat in, om naar Lochem te gaan. Er is zooveel schoons aan déze zijde van den IJssel — in Utrecht en op de Veluwe — dat men de meeste uitstapjes niet tot die rivier uitstrekt. En passeert men haar, laat men al die heerlijkheid achter zich, dan is men Lochem voorbij, eer men er aan denkt; dan gaat het verder, om landschappen te bezoeken, zooals Sticht en Veluwe ze niet te zien geven.

Daarmee doet men intusschen onrecht aan het Berkelstadje, daarmee deed ik bovendien onrecht aan een oud vriend.

Het laatste begon ik onlangs in te zien, en toen hij mij nu uitnoodigde, om mijne zoogenaamde

Paasch„vacantie" bij hem door te brengen, beloofde ik beterschap, maakte mij op, trok naar Lochem, liet mij zijne gastvrije woning binnenleiden, en verlustigde mij drie dagen lang in het genot der verkwikkingen en weldaden, die hij en zijne vrouw om strijd over mijn onwaardig hoofd uitstortten.

Maar ik vlijde mij niet neer in werkelooze rust; we hebben druk gevoeteerd. Hij kent als geboren Lochemer al de mooie plekjes en heeft ze mij met rechtmatigen trots gewezen. 't Moet in den zomer heel mooi en een bezoek overwaard zijn; dat kon ik wel zien, al was ditmaal de lente ook wat achterlijk in het schaffen van frisch groen. Schoone vergezichten, gemakkelijke banken op de

schilderachtigste plekjes, zachte hellingen, dichtbegroeide heuvels met windvrije kloven en kuilen — dat was dezer dagen heel wat waard! — een belvédère, statig geboomte op de landgoederen, vogels in menigte, die ik hoorde en zag, planten in menigte, waarvan ik de meeste echter nog niet in 'vollen fleur zag, omdat het nog te vroeg en te koud was — waarlijk Lochem is een goed oord, zoowel voor den dieren- en plantenvriend als voor den landschapschilder.

Natuurlijk blijven, als men door een ingeborene wordt rondgeleid, kleine verrassingen niet uit. Wij bestegen eene heuvelhelling, en toen ik flink „hoog en droog” meende te staan, kleeft mijn voet eensklaps aan den grond, ik stond in een moeras! In 't midden daarvan is een klein plasje, waarvan K. wist te vertellen, dat er zomer en winter water staat. Wij plukten er eene bosch-anemoon, om die in het knoopsgat te steken, en klommen hooger, totdat we geheel boven waren. Nu wandelden wij een paar minuten op het dichtbegroeide plateau en — op eens gaapte de witte-wijvenkuil, waarin mijn gids met mij afdaalde, terwijl hij beproefde, mij door hypnose maneschijn en witte wijven voor oogen te tooveren. Dat mislukte hem natuurlijk totaal — en daar was hij weer de ernst en wetenschappelijkheid in persoon, en wist te verhalen, dat niet ver van de plaats *Lycopodium Chamaecyparissus* groeit, een in Nederland niet zoo heel zeldzaam maar toch merkwaardig kruid, omdat zijn wortelstok meestal een cirkel vormt, zoodat de boven den grond komende spruiten in een kring staan. Daar dit nu toevallig de eenige inlandsche wolfsklauw is, die ik nog niet bezit, toonde ik wel eenige begeerte, maar moest meteen vernemen, dat de schoone Lochemsche bergen reeds zoo door de talrijke bezoekers waren nagesnuffeld, dat het Verfraaiings-Gezelschap zich ernstig over het lot van deze wolfsklauw in die streek begon ongerust te maken. Daarom verzocht K. verschoond te mogen blijven van de levering, en hoopte, dat ik hem niet zou stellen voor de moeilijke keuze tusschen vriendschap en trouw aan zijn geboortegrond. Ter vergoeding zou hij mij „de heks van Lochem” of ten minste hare woning vertoonen. Die heks is eene oude, simpele vrouw, die den wandelaar om centen vraagt. Hare woning, waaraan ik den volgenden dag een bezoek bracht, is door eenvoud inderdaad schilderachtig. Palen in den grond, die tot steun verstrekken aan een vlechtwerk van buigzame takken, dat ruw met leem bepleisterd, de muren vormt; in die muren slechts ééne deur en één raampje; en dan een rieten dak, dat het geheel kroont, zoo staat de aartsvaderlijke stulp te midden harer vriendelijke boschachtige omgeving.

We zagen op onze uitstapjes ook adellijke huizen.

Toen wij het kasteel Ampsen naderden, wist K. „het daarheen te leiden”, dat ik mijne volle aandacht bij het huis bepaalde. Plotseling was het: „Zie nu eens om!” Wat een vergezicht was dat in die vorstelijke beukenlaan tegenover het kasteel! Wat moet dat, als alles groen is, prachtig wezen!

Nu was het nog kaal. Des te duidelijker kon ik de vertakking volgen van een der reusachtige beuken aldaar. Beneden een stam van ettelijke meters omvang en hooger op een samenstel van takken, als een bezem zoo dicht, waaronder verscheidene zoo dik als gewone boomstammen!

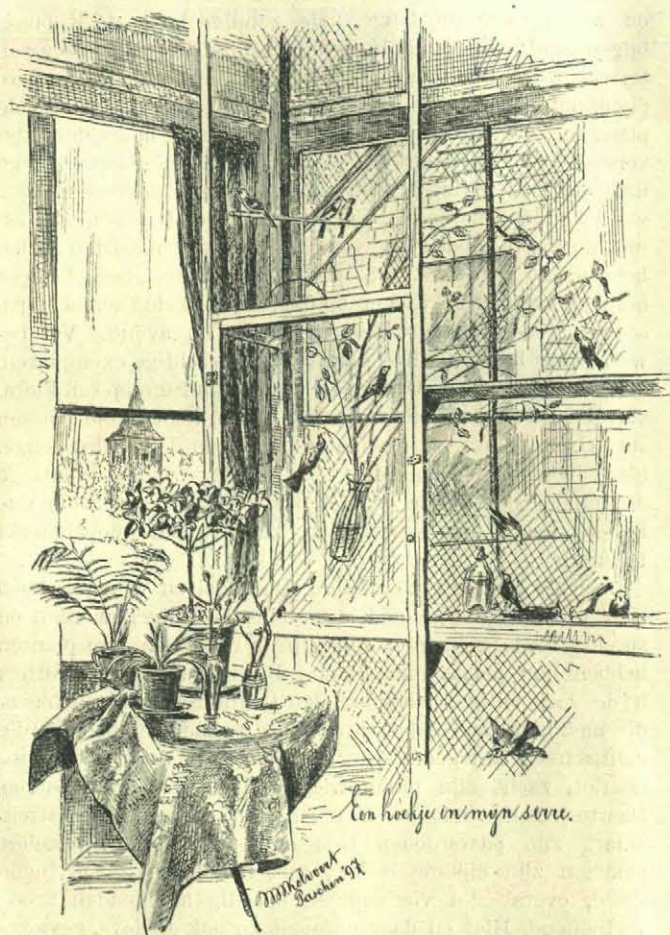
Onder de lokmiddelen, die Kolvoort bij mij had gebruikt, behoorde ook *Pinguicula*; die zou hij mij wijzen, als ik te Lochem kwam. Toen dus het uur van scheiden naderde, gingen wij op weg naar de plaats, waar hij ze in vorige jaren gevonden had. 't Scheen, dat natuur verbood, den toegang door te drijven. Het weer, dat alle dagen vrij slecht was geweest, werd nog veel slechter. Maar er is reeds zooveel gesnor van buien over onze muts gegaan, dat wij ons natuurlijk niet lieten weerhouden. 't Ging anders bar genoeg toe. Eene diep donkere lucht dreigde met alle verschrikkingen, het regende en hagelde, onze paraplu's sloegen om, onze hoeden woeien af, maar door tal van binnenweegjes bereikten wij toch de drassige plek, waar het begeerde kruid moest staan. „Hier moet het wezen!” zegt Kolvoort en — geen tien passen verder vinden wij werkelijk een plantje, maar nog zoo klein, dat het door een gulden bedekt kon worden. „Nu naar meerdere gezocht, want verleden jaar stonden er hier zoo veel, dat ik van de bloemen wel een bouquet kon maken!”

Ten koste van heel wat moeite vonden wij er nog vijf; de overige moeten verscholen geweest zijn onder de verdorde kruiden, die in groot aantal de zoomen van den landweg bedekten. Ik heb intusschen de voldoening gehad, al de zes exemplaren den volgenden dag goed en wel naar Amsterdam over te brengen. Al is — gelijk uit onze „enquête” ten vorigen jare is gebleken — dit „vleeschetend” kruid in Nederland niet zeldzaam, een bewoner van de westelijke helft des lands krijgt het nu eenmaal zonder excursies of relaties niet in handen.

Er zou nog veel meer te vermelden zijn, maar licht zou mijn vacantieherinnering daardoor te lijvig worden. Laat ik daarom nog slechts een paar woorden wijden aan Kolvoorts bijzondere vrienden. Ge moet weten, dat hij eene volière heeft met dertig zangvogels; zij bestaat uit twee deelen. De binnenvolière in de veranda is 2½ M. langs den grond, even zoo hoog, en ½ M. diep. De buitenvolière is naar evenredigheid. Beide zijn door een viaduct in de hoogte verbonden.

Mijn vriend is een practisch man. Hij houdt wel van het zeldzame, maar nog meer van het gewone, overtuigd, dat de meeste genoegens zijn weggelegd, voor dengene, die de dingen, welke dagelijks voorkomen tot eene bron van leering en verpoozing weet te maken. Ik geef dus geen lijst van zijne aardige verzameling, maar vertel liever, dat er den heelen dag pakkende tooneeltjes in de ruime vlucht worden afgespeeld. De bevolking is kerngezond en

zeer levenslustig. Toen ik voor 't eerst er bij kwam, was het betamelijk, dat de pietjes mij kwamen verwelkomen. Daartoe werd er wat hennepzaad op de voerplank gestrooid, waarop zij onbedeesd afkwamen, zoodat ik ze goed zien kon; ja, de goudvink ontzag zich niet, om de puttertjes weg te jagen, totdat hij genoeg had naar zijn zin. Later

zag ik eenige vogeltjes in een zinken bakje, dat daartoe in de buitenvolière gezet was, zich lustig baden, hoewel de temperatuur van dien aard was, dat het water voor mij nog niet de minste verlokking zou hebben gehad. Ik bespiedde ook den liefdedans van den kuifleeuwerik, die, daar hem eene gade ontbrak, niet veel anders kan bedoeld hebben, dan tot zijne oefening een beetje te repeteeren. In een afgeschoten ruimte waren een mannetjeskneu met eene vrouwtjeskanarie aan 't broeden; het paartje had zich in de volière vrijwillig gevormd en was daarna afzonderlijk geplaatst. K. had hun drie nestjes gegeven, waarvan zij dat, hetwelk hun het meest geschikt leek, in gebruik hadden genomen.

Overigens ontziet hij ze niet. Evenals de heer Postma doet hij heel „gewoon” in de nabijheid van broedende vogels, en ik overtuigde mij, dat zij daarbij ook volkomen op hun gemak zijn. Verleden jaar heeft hij zelfs een paartje met nestje en al overgebracht naar eene andere kooi, waar zij dadelijk het broeden voortzetten.

Een paar malen was ik getuige van een panischen schrik in de buitenvolière: er vloog een sperwer boven de kooi. Het duurde maar een paar seconden, toen was hij weer verdwenen en de vogeltjes deden, of er niets gebeurd was.

Natuurlijk vroeg ik een schetsje van het vogelpaleis; ik kreeg het mee als eene herinnering aan ons genoeglijk samenzijn. Het stelt een deel der veranda voor met de volière tegen den wand. Een paar uitlopende berketakken in eene flesch met water brengen de vogeltjes bijzonder in hun humeur; er zijn er, die 's nachts op de twijgen gaan slapen, veiliger dan zij het in het bosch zouden doen, waar wellicht een uil hen zou belagen. Jammer, dat dit beetje groen niet lang zal duren; zij pikken er nogal van. Het plaatje is niet geflatteerd; ik heb de diertjes in hun ruim verblijf al de lustige bewegingen zien uitvoeren, die hier zijn voorgesteld; ook het paartje in den bovenhoek is naar de werkelijkheid genomen.

En hiermee aan Lochem een hartelijk: Tot weerziens!

April '97.

J. JASPERS JR.

Een wandeling in Alfens omstreken.

Op ruim twee uren afstand van 't aloude Lugdunum Batavorum ligt een dorpje, dat, al kan 't niet bogen op groote stadgenooten als de eerwaarde sleutelstad van Holland, toch een geschiedenis heeft, die bijna tot denzelfden ouderdom opklimt als eerstgenoemde.

En wat de natuur betreft....

Ge zijt hier niet in 't Gooi, niet bij Zeist of Soeren,

bosschen en heuvels zult ge er niet vinden, doch ook de Rijnstreek heeft zijn eigenaardigheden, zijn schoonheden, ook daar leeft een planten- en dierenwereld, die de opmerkzame aandacht waard is. Ge hebt hier echter geen flora Alfensis, geen volledige beschrijving der fauna van dit echt hollandsche landschap te wachten. 't Is slechts een losse schets, van wat we op een wandeling kunnen zien.